

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
Juni 2008. Web-QRZ nummer 6

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress: Nelinsgatan 24, kv.

Plusgirokonto 297636-3

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 MHz – SK5BN/R.
UHF – kanal RU368 434,600 MHz – SK5BN/R (-2 MHz skift)

Ordförande Jan Hult/SM5/TJH

Kontaktperson utbildning Lars Kostmann/SM5AZS

Provförrättare för certifikat Derek Gough/SM5RN

Hemsida <http://www.sk5bn.se/>

Innehåll

Kommande aktiviteter	sid 1
70 år som sändaramatör	sid 2
Fieldday med antenngranskning i omväxlande väder	sid 3
Portabeltesten	sid 4
Månadens QSL – 5T5DC	sid 5
Tips hur man läser svaga signaler	sid 6
SK5BN i utbildningens tjänst	sid 7
Handdriven antenncrotor hos SM5SHQ/Olof	sid 8
Med slangbellan kommer man till högre höjder	sid 9
Med rätt vikt och lina kan det också gå	sid 9
SK5BN testresultat	sid 10

Kommande aktiviteter

- ▶ Checka in på **SK5BN Trafiknät** på repeaterfrekvensen 145,600 MHz varje söndag kväll kl. 2100 SLT. Där får du info om de senaste aktuella händelserna.
- ▶ **SK5BN's trafiknät SSB** på 3,620 MHz ± QRM startar på morgonen kl 0845 SLT
- ▶ **SK5BN's trafiknät CW** på 3555 MHz ± QRM startar på eftermiddagen kl 1500 SLT
- ▶ **Klubbens ordinarie månadsmöte** i klubblokalen den 2juni kl 1900. Nelinsgatan 24 i källarvåningen var det och kom gärna tidigare. På programmet står steg 3 om APRS där utrustningen demonstreras och vi studerar ett APRS-montage i bil.

OBS! OBS! NYCKELDAGS OBS! OBS!

Klubben är i behov av nycklar till klubblokalen. Att tillverka nya är en stor ekonomisk kostnad då det är en specialnyckel som måste beställas genom husvärden i ett större antal. Kalkylerad kostnad är mellan 3 och 4 000 kronor. I nuläget är det många medlemmar som har kvitterat ut nycklar men som inte är aktiva längre eller endast besöker klubben vid månadsmöten eller tillfällen när det är andra som öppnat lokalen. Ni har då möjlighet att hjälpa klubben genom att lämna tillbaka nyckeln till lokalen och samtidigt få tillbaka deponeringsavgiften. Passa sedan på och besök klubben när vi har klubbaktiviteter och det är öppet. **Kontakta Derek/SM5RN.**

70 ÅR SOM SÄNDARAMATÖR

Lennart/SM5AQI

Bosse/N7BK och Ulla/K7AFB var på väg söderut till DX-convention i Visalia och passerade då förbi Grant Pass i Oregon där K6FM/Jan-Kuno bor. Dom passade samtidigt på att gratulera Jan-Kuno/K6FM till 70 år som Radioamatör.

Det hela började 1938 med signalen SM5XH och vid 70-år som sändaramatör uppvaktades Jan-Kuno av barnen med den mottagare märke Eddystone som ingick i den första riggen. Stimulerad av uppvaktningen tog Jan-Kuno fram gamla ritningar och byggde en kopia av den första sändaren - en liten 2-rörsapparat för 40m och 20m banden. Se bilden nedan. Bättre bild där det är lättare att se konstruktionen kommer troligen i QTC.

Bild via Bosse/N7BK

Jan-Kuno/K6FM visar kopian av 2-rörssändaren för Bosse/N7BK.

Schemat var en kristaloscillator med en 6J5G triod följd av en 6L6 tetrod, den välkända svarta skorstenen, som slutrör. Uteffekten var c:a 25 W Dipolantennen satt tyvärr bara 5 meter över ett plåttak så bästa QSO på 40 m var Nordafrika. På 20 m kördes både Nord- och Sydamerika.

Grattis Jan-Kuno för dom 70 åren. Radioamatörerna i SK5BN bugar.

FRO-info

FRO har månadsmöte 2:a torsdagen kl. 1800 varje månad i klubblokalen på Bråvalla Teknikpark. Nästa månadsmöte blir det alltså den 12 juni som man träffas och den här gången har man följande program.

- Datateknik med virtuella burkar som ger möjlighet att kunna köra flera datorer
- Sommaravslutning med grillning

Fielday med antenngranskning i omväxlande väder

Lennart/SM5AQI

SK5BN och SL5ZYT arrangerade tillsammans årets fieldday den 17 maj vid FRO-masten på Bråvalla Teknikpark. Det var kylslaget väder tidvis varvat med både regn och solsken.

Följande trotsade vädrets makter:

SA5AYX, SA5AQA, SA5BAM, SA5ACN, SA5ACL, SA5AEL, SM5MCZ med YL Lena och second op Frida, SM5YSO med YL Solveig, SM5BXE med YL Agneta, SM5FFE, SM5VIH, SM5XAU, SM5XAV, SM5YLG, SM5DHL och SM5AQI.

Med hjälp av ett block i FRO-masten så hissades olika trådanterner upp och med SK5BN's antenninstrument genomfördes kontrollmätning beträffande resonanspunkter mm.

Följande antenner granskades:

- Dipole 2 x 19,5.
- G5RV modell SM5XAV
- Carolina-antenn

Konstaterades att det fanns mycket justeringsbehov innan antennerna var färdiga för trafik.

Många hade radioapparater för mobilt och portabelt bruk med sig och dessutom gjordes en hel del montage och studier på olika mobilantenner.

Bild SM5AQI/Lennart

Bild SM5AQI/Lennart

Både SM5XAV/Håkan och SM5YLG/Christopher jobbade med sina mobilantenner

Kaffebryggaren stod på hela tiden och under eftermiddagen startades också grillen igång. Trevligt att träffas och ta del av varandras erfarenheter under trivsamma former. Här är det Sven-Arno, Lena och barnbarnet Frida som väntar på att kotletterna ska bli färdiga. I en av FRO's bilar var det lågt men ändå högt i tak. Här diskuterar SM5XAU/Fredrik och SA5ACN/Joakim något intressant.

Portabeltesten

Några resultat från portabeltestens våromgång har ännu inte kommit men vi vet att SM5RN/Derek (se bilden) och SM5AZS/Lasse var QRV. Vi återkommer med testresultaten.

Bild/SM5RN/Derek

Sked!

Göran/SM2CUV, Janne/SM6BFE och Kalle/SM5TY har CW-sked varje tisdag kl 1500 SLT på 7027 kHz

MÅNADENS QSL - 5T5DC

Hej Lennart!

I dagens post kom denna trevliga QSL-kort efter mitt QSO med 5T5DC, Mauritien, ett nytt land för mig. Lyckades på deras sista dag få tag i dem på 10 MHz då dom redan hade börjat ta ner en del av sina antenner. Antennen på 10 MHz stod dock kvar.

de Derek/SM5RN

Bild Derek/SM5RN

Grattis Derek! Då jag själv försökte köra dem men inte lyckades få dem att svara blev jag litet nyfiken. På nätet fanns informationen att det var nio tyska ham's som genomförde "German HamRadio DXpedition Mauritania 2008."

Teamet körde 76127 QSO'n varav 44825 på CW, 24094 SSB, 6861 RTTY och 347 PSK. De använde sig av följande utrustning IC756, IC746, FT840, FT857 och K3. Som PA användes 750 W respektive 500 W. Som antenner användes bl a många GP-antennerna. För dom högre KV-banderna användes olika Spiderbeam. **de Lennart/SM5AQI**

Info om Mauretania

Mauretania blev självständigt 1960. År 1975 annekterade landet den södra tredjedelen av dåvarande Spanska Sahara, nuvarande Västsahara. Mauretania avträdde sedan Spanska Sahara efter tre år av strider med befrielseörelsen Polisario, som ville att territoriet skulle bli självständigt. Mauretania gör inte längre anspråk på Västsahara.

I Mauretania råder ökenklimat vilket innebär att det alltid är varmt, torrt och dammigt. Under mars och april blåser ofta en het, sandbemängd vind, som kallas sirocco. Några av landets största miljöproblem är en mycket begränsad tillgång på färskvatten samt att öknen breder ut sig på grund av avverkning av skog med åtföljande jorderosion.

Svåra torrperioder under 1970- och 1980-talen ledde till en stor utlandsskuld, men i början av 2000-talet fick Mauretania en del av denna avskrivna, och fick även annan ekonomisk hjälp från utlandet.

- **Jordbruk.** Hälften av befolkningen är beroende av jordbruk.
  - **Fiske.** Kustvattnen utanför landet är bland de fiskrikaste i världen, men beståndet hotas av överfiskning, vilken utförs av andra länder.
  - **Järnmalm,** som Mauretanien har stora tillgångar av, utgör ca 40% av landets export och malmen fraktas med tåg till kusten.
  - **Olja.** År 2001 gjordes provborringar efter olja i havsbotten som visade att det finns möjligheter för utvinning där.
- Hälften av befolkningen lever under fattigdomsstrecket, och inkomstskillnaderna mellan de rikaste och de fattigaste är stora. Befolkningens medelålder var 2002 16,9 år, spädbarnsdödligheten är 7,4 % och befolkningens medellivslängd 52 år.

TIPS HUR MAN LÄSER SVAGA SIGNALER

Nisse/SM5AZN

Hej Lennart! För att kunna läsa dina svaga signaler i vårt QSO på 3,555 MHz använder jag mig av PBT eller som det på TS-850 heter LOW-CUT och HIGH CUT i det här fallet blir det LOW-CUT. Först lägger jag in de två CW-filtren som jag har i serie. Provar först med 500 Hz och går inte det så tar jag 270 och 250 Hz-filtren i serie i resp. MF. Jag får då en total bandbredd med storleksordningen om 240 Hz. Därmed har jag reducerat brusnivån till S1 eller ibland S2. Är det fortfarande svårt att läsa signalen använder jag mig av LOW-CUT och vrider något snäpp och följer efter med RIT eftersom frekvensen ändras några Hz.

I dag körde jag med 3 snäpp. Då är det brusfritt och din signal har en hörbarhet R5 från att ha legat under brusnivån. Hjälper inte detta tar jag NOTCH och ändrar den tills jag får en hörbar signal (inte mitt på för då dämpar jag med 40 dB utan inom övriga passbandet provar i båda bandkanterna av MF:n). Är det riktigt svårt att höra så vrider jag upp LOW-CUT till mitten av passbandet det vill säga från 90 grader till 0. Går jag över 0 grader så reduceras även signalen och det är ju inte meningen. Det tar en stund att göra inställningen. Ändrar motstationen frekvensen så följer jag efter med RIT.

Till TS-850 har jag en DSP-enhet men dess bandbredd vid CW är ganska grovt frekvensstegsfiltrering om 100, 200, 400 Hz och i den andra änden 2,6, 2,75, 2,9 och 3,1 KHz. DSP:n använder jag normalt inte vid CW men visst det går att göra en viss reducering av signalen. Jag vill minnas att dess MF är på 45 KHz, och DSP-enheten går att använda både vid CW, och SSB mottagning som sändning.

Jag tycker att Du skall prova med att hänga på en tamp i toppen på din Screwdriverantenn. Prova med 6 å 7 m. Det tror jag kommer att funka betydligt bättre. Går det inte med 7 m så ta den längd som går, om den hänger snett neråt spelar inte så stor roll vrid vippan i samma sneda vinkel om Du kan. Använd en krokodilklämma. Då är det lätt att plocka bort CU-tåten efter varje sändning.

Lycka till de Nisse/SM5AZN

SK5BN/5 i utbildningens tjänst

Lennart/SM5AQI

I mitten av maj hade Ulla/SM5XAX bjudit in Derek/SM5RN, Lasse/SM5AZS och Lennart/SM5AQI till Gusum och Ringarums skola för att informera om amatörradio. På båda skolorna spändes antennen upp mellan en flaggstång och skolhuset och som station användes Dereks IC-706:a. Lasse och Lennart förklarade amatörradio med hjälp av overheadprojektor och blädderblock och båda intygade hur roligt vi har med vår hobby och att vi har många kamrater jorden runt. Med amatörradio samlas både tekniska intressen och språkintressen samt möjligheten att utbyta tankar med andra. Eleverna fick också lära sig att hantera telegrafnyckeln genom att nyckla sitt eget namn.

Derek stod för det praktiska och körde radiotrafik så att det rök om riggen. Konditionerna på 80 meter var litet varierande och skolornas alla datorer strålade in i transceivern. På 20 och även 10 meter var det tidvis mycket starka signaler.

Barnen, det kom 31 stycken i Gusum och 24 i Ringarum, vet nu hur våra amatörsignaler ser ut och hur man genomför en kommunikation med andra stationer i både Sverige och andra länder. Litet speciellt för oss var att vi fick reda på att en av eleverna i åk 4, som ett eget arbete tidigare under skolåret, hade skrivit om morsealfabetet. Tyvärr så fick vi inte träffa honom men vi undrade alla – Hur kommer det att sluta med ett Morseintresse så tidigt?

Ulla kommer att genomföra en utvärdering som ska ligga till grund för hur man ska vidare med ungdomarna när de kommer upp på högstadiet.

Bild Lennart/SM5AQI

Derek är ju en språkbegåvning och började faktiskt ett QSO med en rysk station på ryska medan en av ungdomarna intresserad följer med.

Bild Lennart/SM5AQI

Lasse undervisar i morsetelegrafering. För den här eleven gick det galant.

Handdriven antenncrotor hos SM5SHQ/Olof

Lennart/SM5AQI

Bild SM5RN/Derek

En del av radiogänget som brukar samlas hos Derek/SM5RN på fredagarna gjorde i härligt majväder en utflykt till Olof/SM5SHQ i Katrineholm. Vår uppgift var att avslöja hur SM5SHQ bär sig åt för att få så fina resultat under testerna. Närvarande var Göran/SM5AWU, Lennart/SM5AQI, Paul/SM5CIH och Olof/SM5SHQ medan Derek/SM5RN stod vid i kameran.

Att köra NAC-test med handdriven rotor

SM5SHQ/Olof, svarar för den märkliga bedriften att köra alla testerna på VHF och UHF under relativt enkla förhållanden. Varje testkväll tar han sin rig –en IC706:a – under armen och stegar upp till en 6 m2 stor bod som står på tomtens högsta plats. Där riggar han det hela och ansluter riggen till en 6 elements Yagi-antenn. Maströret höjs upp till ett speciellt fäste som spänns upp i en stege och genom att snurra på maströret så riktas antennen in mot motstationerna. 100 W och 6 element Yagi men högt över sjön ger resultat och vid testerna är det ofta pile up på SM5SHQ.

Bild SM5AQI/Lennart

SM5SHQ i ordinarie shack

Bild SM5AQI/Lennart

SM5SHQ roterar Yagiantennen

Med slangbellan kommer man till högre höjder

SM5AQI/Lennart

SM5YSO/Rolf och XYLSolveig gjorde en framgångsrik uttryckning till Kornudden för att höja fästpunkterna för min trådantenn. Vid nyåret hade en ovanligt kraftig blötsnö i kombination med nedisning tyngt ner och brutit av fästpunkterna. Vid några tillfällen där kamraterna tyckte jag hade svaga signaler så hörde SM5YSO mitt rop på hjälp. Han erbjöd sig att komma ut med både assisterande Solveig och slangbella. Avfyrningstekniken ser ni på de två bilderna

Bild SM5AQI/Lennart

Rolf/SM5YSO visar avfyrningstekniken och han lyckades också hitta rätta trädgrenen redan vid första skottet.

Men med rätt vikt och lina kan det också gå

SM5AZS/Lasse

Hej boys!

Jag kom just hem från landet och har nu kollat några kort jag tog på mina försök med antennuppsättning i höga träd. Jag har känt mig deppig för att inte klara av att skjuta med Rolfs slangbella. Jag ska försöka göra en egen modell med annat gummiband.....

Under tiden testar jag "modell kastspö m haspelrulle". Med 0,3mm lina och ett 40g-sänke gick jag så ut i hagen och provkastade snett uppåt. Så där det blir ibland av misstag då man är nybörjare ...he

Järnpiller vilken höjd jag fick! Waaoo !

Efter några provkast på fältet valde jag ut en ganska hög tall vid kanten av fältet. På första kastet såg det ut som på bilderna nedan!!!

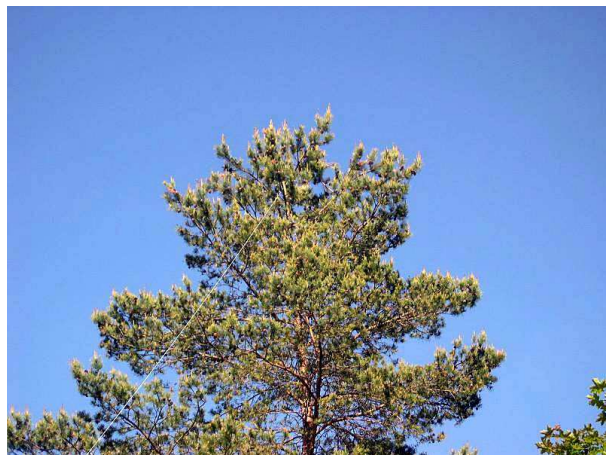

Bild SM5AZS/Lasse

Bild SM5AZS/Lasse

Jag hade då ersatt nylonlinan med den typen av fästlina jag brukar ha till mina antenner. Det var lite seeegt få ner sänket genom grenverket. 40g är för lite....

Nästa test blir med ett tyngre sänke. Tror att ca 75g borde gå bättre..... Tallens topp var drygt 15 m över marken ...gissar jag! Kort sagt: Detta gav mersmak!

Ha det es 73 de Lasse/AZS

SK5BN testresultat

Tobbe/SM5XJO som legat i ide under vintern börjar åter vakna till liv och plockar härliga poäng till SK5BN. Tobbe har två husvagnar – en större och en mindre som han kör testerna ifrån. Riggen är en 857 transceiver som när den kompletteras med ett PA ger 150 W på VHF till en antenn 1x13 element + preamp. På UHF ger det hela 100 W till antennen som då är 2 x 13 element och även där finns en preamp. QTH är uppe på en höjd i Doverstorp.

Bilder finns på klubbens hemsida www.sk5bn.se Klicka sedan på Bilder i den horisontella listen och välj SM5XJO test QTH.

VHF- och UHF-resultat

Under maj månads NAC-tester var många av klubbens medlemmar aktiva och drog in följande poäng:

144 MHz

SM5AQI	39 QSO	21154
SA5ACR	47 QSO	19616
SA5X (SM5TJH)	45 QSO	19321
SM5XJO	29 QSO	15726
SM5SHQ	31 QSO	13051
SM5MCZ	27 QSO	12850
SM5RN	30 QSO	12727
SM5AZN	29 QSO	10871
SA5ACL	22 QSO	7382
SM5YSO	14 QSO	4958
SA5ACN	7 QSO	2364

432 MHz

SA5ACR	26 QSO	10430
SM5XJO	10 QSO	5308
SM5AZN	4 QSO	1987
SM5YSO	5 QSO	576
SA5ACL	5 QSO	547
SM5AQI	6 QSO	546
SA5ACN	6 QSO	545
SM5TJH	4 QSO	528

Klubbtävlingen

Sammanlagt ligger nu **SK5BN på 8:e plats** med 180946p. Klubben fick med elva loggar på 144 samt åtta loggar på 432. Nu gäller det att toppa det under sommarmånaderna!!

50 MHz

På 50 MHz var det två medlemmar aktiva.

SA5ACR	15 QSO	6696
SA5ACN	2 QSO	1126

MT-test – ej rättade resultat

Vid månadstesten var SK5BN framgångsrikt både på SSB och CW. Snyggt jobbat!

SSB

SA5X (SM5TJH)	0/44 QSO	1376
SM5RN	0/40 QSO	1360
SA5ACR	4/30 QSO	1224
SM5YLG	0/32 QSO	960
SM5AQI	1/23 QSO	720

CW

SM5AZS	2/27 QSO	928
SM5RN	0/27 QSO	810
SM5AZN/7	1/25 QSO	676
SM5AQI	2/19 QSO	462

SK5BN 4:e plats med 5640 poäng

SK5BN 2:a plats med 2676 poäng

-SK5BN-

Keep on working with amateur radio for SK5BN de Derek/SM5RN and Lennart/SM5AQI in editorial staff for web-QRZ and web-master Christopher/SM5YLG

ANNONSER

EMSI TECH

Dax att börja med APRS!

Vi har trackers, digis, gpser och mycket mer

Tel: 011-4441420
www.emsi.se/webshop